

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

58-1

BRNO 2017

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 58
Volume 58

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík,
Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Nákončí saxu z hrobu v Blučině-Cezavách (obr. 2, str. 105).
Sax-sword strap-end from the tomb of Blučina-Cezavy (Fig. 2, Pg. 105).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2017
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2017 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

ve výseku byla zkoumána jižní část původně snad obdélného výkopu (s. j. 3791) orientovaného jihovýchod – severozápad o rozměrech 4,45 × >1,2 m a minimální hloubce 1,3 m, při jehož jihovýchodní stěně byly zachyceny 4 kúlové jámy. Lze předpokládat, že by se mohlo jednat o chatu. Dalším zástupcem je původně snad kruhový výkop s podhloubenými stěnami o rozměrech 1,3 × > 0,7 m (s. j. 4744) zachycený na rozhraní ploch 02 a 03. V podstatě nezkoumaný zůstal objekt na ploše 03 zachycený v prostoru rotundy, který byl výrazně narušen i dalšími mladšími zásahy. Rekonstruovat ho lze jako mírně obdélný (?) objekt orientovaný ve směru západ-jihozápad – východ-severovýchod (?) o dochovaných rozměrech 6,4 × 4,4 m a hloubce min. 1 m. Ve stěnách mladších výkopů bylo pozorováno rovné dno.

Nálezy z halštatského období nejsou v pojednáváním prostoru ojedinělou záležitostí. Známe je např. z nedalekého konventu Milosrdných bratří (Matejíčková 2000, 153; Zapletalová 2005a, 2005b), protější parcely domu Vídeňská 15 (Holub *et al.* 2005, 149), ale i ze starších výzkumů, které lokálně zasáhly či sousedily s dotčenou plochou výzkumu (Kováčik 1999, 315).

Lenka Sedláčková, Antonín Zůbek

Literatura

Holub, P., Kolařík, V., Merta, D., Peška, M., Zapletalová, D., Zůbek, A. 2005: Předběžné výsledky záchranných archeologických výzkumů v Brně v roce 2004. *Přehled výzkumů* 46, 111–169.

Kováčik, P. 1999: Brno (Brno-město), *Přehled výzkumů* 40 (1997–1998), 315.

Matějčková, A. 2000: Brno (k. ú. Štýřice, okr. Brno-město). *Přehled výzkumů* 41 (1999), 153.

Zapletalová, D. 2005a: *Brno, Nemocnice Milosrdných bratří, Pavilon akutní medicíny – 1. etapa.* Rkp. nálezové zprávy, č. j. 01/06. Uloženo: Archiv nálezových zpráv, Archaia Brno o. p. s.

Zapletalová, D. 2005b: *Brno, Nemocnice Milosrdných bratří, Pavilon akutní medicíny – 2. etapa.* Rkp. nálezové zprávy, č. j. 46/05. Uloženo: Archiv nálezových zpráv, Archaia Brno o. p. s.

Resumé

Brno (Kat. Štýřice, Bez. Brno-město), Vídeňská-Sraže, Parz. Nr. 640/8, 640/17, 652/3, 652/6, 676/1, 678/1, 678/2, 679, 680 (Aktion A066/2012). Hallstattzeit, Horákov Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 2. Vídeňská halštát Brno-Štýřice (akce A066/2012 a A019/2014). Výzkumem zachycené osídlení kultury horákovské.

Abb. 2. Brno-Štýřice (Aktion A066/2012 und A019/2014). Bezeichnung dokumentierte Besiedlung des Horákov Kultur.

DAMBOŘICE (OKR. HODONÍN)

„Spálený“. Doba halštatská. Sídliště. Záchranný výzkum.

V roce 2016 bylo na polykulturní lokalitě „Spálený“ v Dambořicích prozkoumáno celkem pět pozemků, na kterých proběhly přípravné stavební práce nutné k výstavbě budoucích rodinných domů. Archeologicky pozitivní situace se pak objevily na čtyřech parcelách. Celkem zde bylo prozkoumáno deset sídlištních objektů, které můžeme zařadit většinou do doby halštatské. U některých z těchto objektů je však vzhledem k malému počtu datovatelných nálezů toto zařazení nejisté. Jednalo se především o běžné zásobní a sídlištní jámy. Nejvýraznějším objektem tak byla kompletně prozkoumaná halštatská zemnice s početným keramickým inventářem a bronzovou sponou.

Výzkumy prováděné v roce 2016 tak výrazně rozšířily poznatky získané ze záchranného výzkumu v roce 2015, který byl proveden během budování dopravní a technické infrastruktury pro rodinné domy. Výzkumy zde budou pokračovat i v dalších letech.

Na ZM ČR 1:10 000, list 24-43-24, je v prostoru stavby uvedena poloha „Spálený“. V souřadnicovém systému S-JTSK je místo výzkumu dáno souřadnicemi: X = -57724,08; Y = -1179815,50. Lokalita je značně svažité v rozmezí nadmořských výšek 235–250 m.

Marek Lečbých

Resumé

Dambořice (Hodonín District), „Spálený“. Ten features belonging to the Hallstatt culture were excavated during a rescue excavation in 2016. A sunken hut were excavated.

HLUBOKÉ U KUNŠTÁTU (OKR. BLANSKO)

„Spaliska“. Doba laténská. Náhodný nález – opasek. Záchraný výzkum.

V květnu 2016 objevil Ondřej Svoboda při povrchové prospekci bronzový laténský opasek – lité články pospojované řetízky z oček. Nález ohlásil a odevzdal Muzeu regionu Boskovicka a dne 27. 5. 2016 zde proběhl záchraný archeologický výzkum za spoluúčasti Ústavu archeologické památkové péče Brno, spojený s dohledáním zbylých malých součástí pomocí detektoru kovů. Početný soubor oček z řetízků byl také později získán proplavením hlíny z místa nálezu. Nová lokalita se nachází v zalesněné oblasti jihozápadně od obce Hluboké u Kunštátu, v nadmořské výšce 680 m a podloží zde tvoří jemná prachová hlína. GPS souřadnice místa nálezu jsou 49°29.318' N a 16°27.761' E, nedaleko se nachází přírodní kamenný útvar, možný orientační bod již v pravěku. Opasek byl uložen v jamce pod menším plochým kamenem v hloubce 15–20 cm, samostatné drobné části se nacházely v maximální hloubce 30–35 cm s rozptylem do 80 cm do okolí (místo nálezu těsně sousedí s kořenovým systémem vzrostlého stromu).

Opasek se dochoval v překvapivě dobrém stavu (obr. 3), vyzvednuty byly celé lité rozdělovače spojené třemi řetízky (řetízky složené z 33 oček o průměru 0,4 mm). Ukončení opasku tvořila trojice závěsků, dochovala se také zoomorfní zápona. Na záponě, předním větším litém článku a závěscích byla po konzervaci zjištěna výzdoba v podobě dobře dochovaného červeného emailu. Opasek je na základě litých spojovacích článků datovatelný nejspíše do stupně LT C2, což podporuje především jejich naprostá absence na keltských pohřebištích, která zaznamenáváme na našem území nejpozději ve stupni LT C1. Početné analogie je však možné uvést z mocenského centra v Němčicích nad Hanou, které prokazatelně zažívají největší rozmach osídlení ve stupni LT C2. Zde se také přepokládá výroba tohoto typu předmětů (Čižmář, Kolníková 2006, 264, obr. 5).

V širším okolí nebyly opakovanou prospekci zjištěny žádné další kovové nálezy, vyjma novověkých, a můžeme tak uvažovat o jednorázovém úmyslném uložení (obětině) mimo stabilně osídlený prostor v době laténské. Nejbližší známé laténské osídlení se totiž nachází až v prostoru Lysické sníženiny (např.

Býkovice, Lysice, Sebranice) 7–10 km vzdušnou čarou od místa nálezu. V případě nálezu z Hlubokého se nepochybně jedná o nález nadregionálního významu.

Zuzana Jarůšková, Ivan Čižmář

Literatura

Čižmář, M., Kolníková, E. 2006: Němčice – obchodní a industriální centrum doby laténské na Moravě. *Archeologické rozhledy* 58, 261–283.

Resumé

Hluboké u Kunštátu (Bez. Blansko), „Spaliska“. Laténezeit. Einzelfund der Gürtelkette. Rettungsgrabung.

Obr. 3. Hluboké u Kunštátu. Nálezové foto ženského opasku.

Abb. 3. Hluboké u Kunštátu. Foto des Damengürtels in situ.

HNĚVOTÍN (OKR. OLMOUC)

„Horní slavonínská“. Latén. Pohřebiště ?, sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JSTK (X:Y) – 1123576.54 : 552261.79; 1123582.89 : 552191.41; 1123671 : 552118.91; 1123678.93 : 552171.3.

V červnu 2016 bylo pracovníky Archeologického centra Olomouc prozkoumáno 8 archeologických objektů pod stavbou nové haly na jižním okraji obce. Lokalita se nachází naproti místnímu hřbitovu, na mírném svahu obráceném k severu v nadmořské výšce 250–254 m. Drobné zlomkovité nálezy neumožňují situace spolehlivě časově zařadit. Dva z objektů (6 a 7) představují v půdorysu čtvercové žlaby s orientací východ – západ (azimut 82,55°) a rozměry 7,5 × 7,1 m (obj. 6) a východ-severovýchod – západ-jihozápad